

den ringe Korrespondance besørget, som der her er Tale om. At skaffe Befolkningen i disse Egne en ligesaa let og god Korrespondance som dem, der bo i de tættest befolkede Egne af Landet, vil vistnok ikke være muligt, og det maa denne Befolkning finde sig i. — De fremsatte Bemærkninger om Kontortiden skal jeg tage under nærmere Overveelse, da netop denne Sag meget snart vil komme til Afgjørelse. — Jeg maatte maasse endnu, inden jeg gaar over til det sidste Ændringsforslag, omtale, hvad der blev fremsat af flere ærede Talere om Indenrigsministerens Stilling med Hensyn til Gebyrer for Bevillinger til at tage høiere Rente end 4 pCt. Indenrigsministeren er jo ikke her tilstede, og de Herrer ville altsaa ikke kunne faa hans egen Mening at vide; men jeg kan ikke negte, at min Opfattelse af dette Spørgsmaal er den, at Indenrigsministeren ved den omtalte Lov har en Bemyndigelse til at meddele saadanne Bevillinger gratis eller for nedsat Betaling, saasnart han finder det rigtigt; men at han ved Fortolkningen af denne Tilladelse ganske vist maa sørge for, at han ikke gaar udenfor den Lovs Aand, som han skal anvende. Jeg tror dernæst, at Enhver vil give mig Ret i, at Aanden i den Lov, som nu gjælder, ikke er den, at give Rentefoden fri for Laan i faste Eiendomme; den er snarere den, at lægge en Hindring og en Indskrænkning i veien for Rentefodens Frigjørelse. Det forekommer mig derfor, at Indenrigsministeren netop stiller sig paa et fuldkommen konstitutionelt Standpunkt, naar han siger, at han ikke paa Grund af en saadan Udtalelse, selv om den bekræftes ved en Afstemning af det ene af Rigsdagens Thing, ret vel kan gaa til at anvende Loven i en anden Hensigt og Mening end den, hvori den er givet, og at han derfor foretrækker at tage den hele Sag under Overveelse og atter forelægge Rigsdagen det Spørgsmaal, som blev forelagt sidst, om det ikke vilde være rigtigt at frigive Renten for Laan i faste Eiendomme. Dengang svarede Rigsdagen Ret dertil, og i Overensstemmelse dermed har Regjeringen handlet. Det kunde jo være muligt, at Rigsdagen en anden Gang vilde være anderledes stemt; jeg tilstaar, at jeg tror, at Meningerne derom vilde være me-

get delte. Dersom Indenrigsministeren fik en fast Overbevisning om, at en Forandring i den gjældende Lovgivning i den Henseende vilde være tilraadelig, tvivler jeg ikke paa, at han vilde forelægge Sagen for Rigsdagen; men indtil Rigsdagen saaledes har udtalt sig om Sagen i dens Helhed, forekommer det mig, at man ikke kan gjøre Indenrigsministeren nogen grundet Bebrejdelse for, at han handler i Overensstemmelse med, hvad der ved den gjældende Lovgivning utvivlsomt er tilfaldet.

Jeg kommer nu til at omtale det sidste Ændringsforslag, nemlig det, som er stillet af Udvalgets Mindretal angaaende Tienderne. Jeg behøver ikke paa nogen Maade i denne Sag at berøre Spørgsmaalet om Eiendomsretten til disse Tiender, idet min Anskuelse om dette Spørgsmaal saa ofte har været udtalt, at jeg tør tro, at det ærede Thing vil vide, at jeg slet ikke fra denne Side vil reise mindste Indvending mod det Forslag, der er stillet. Et heller skal jeg nærmere omtale, hvad den ærede foregaaende Taler (S. A. Hansen) berørte, dette Ændringsforslags Stilling til den Lønningslov, som for Diebliffet er under Behandling i Rigsdagen, eller de forskjellige Maader, hvorpaa den hele Lønningslov rettest burde ordnes. Men saavel de ærede Forslagsstillere som en æret Taler, der idag har havt Ordet, have taget Sagen fra et Standpunkt, som nøder mig til at gaa næriere ind paa den Tankegang, der er kommen frem, nemlig det Grundlovsrædsige, idet de Herrer jo gaa ud fra den Paastand, at det efter Grundlovens Bestemmelser ikke alene er tilladeligt, men endog en ligefrem Pligt at optage disse Indtægter paa Finantsloven. Dersom denne Paastand var rigtig, maatte vi jo ikke alene høre os for den, men vi maatte jo erkjende, at vi havde begaaet en Række af Grundlovsbrud af en meget betænkelig Art i al den Tid, vi nu have behandlet og vedtaget Finantslove, og det vilde dog være meget sørgeligt, om vi skulde komme til denne Erkjendelse. Jeg tror nu ikke, vi behøve at komme til en saadan Erkjendelse; jeg tror tværtimod, at den Fremgangsmaade, vi hidtil have brugt, har været i strengeste Overensstemmelse med Grundloven. Det maa, nemlig erindres, at